

Hus og Jord, og at Staten skal sørge for at skaffe enhver Arbejder i Byerne god og forholdsvis billig Bolig, er Spørgsmaalet stillet langt større, end at i hvert Fald Staten nu for Tiden i disse Generationer efter min Overbevisning kan tilfredsstille det. Derfor forekommer det mig, at man, naar man, skønt man hidtil har været betænkelig ved selve Princippet, er villig til inden for visse Grænser at gaa med dertil, ikke burde angribes saaledes, som man er bleven, som Landstinget f. Eks. er blevet angrebet i de sidste Dage, og som man formodentlig ogsaa vil angribe mig eller vilde have angrebet mig, hvis jeg havde stillet Ændringsforslag. Her er i Virkeligheden kun Tale om noget mere eller noget mindre, og naar man giver Finansministeren paa Statens Vegne Bemyndigelse til at anvende Midler saavel til Ombygning af usunde Bydele som til at give Arbejderforeninger forholdsvis billige Laan af Statskassen til Arbejderboliger, kommer det i Virkeligheden ikke der an paa, om der gives noget mere eller noget mindre straks. Det har ogsaa vist sig, at det kun er en forholdsvis mindre Del af disse Beløb, tagne under et, som er bleven anvendt. Hvad det kommer an paa, er, at man kommer frem ad en praktisk Vej, saa at ikke Statens Borgere i Almindelighed blive bange for de Konsekvenser, som det drager med sig, naar man gaar for stærkt frem ad denne Vej. Derfor tror jeg, at man vilde have gjort Sagen en større Tjeneste ved at have holdt noget mere igen ved dette Forsøg, thi det er i Virkeligheden kun et Forsøg, man nu har gjort i en Del Aar, hvor der ganske vist fra Regeringens Side har været passet paa og vist Forsigtighed. Men paa samme Maade som med Huslodderne vil det være det sikreste, at man fra Lovgivningsmagtens Side ikke kommer til at gaa saa vidt, at der maa gøres et Tilbageskridt, thi saa vil i Virkeligheden først denne Sag lide Skade. Dette er blot nogle almindelige Bemærkninger, jeg vilde knytte til Forslaget; jeg ved meget vel, at Forslaget vil blive vedtaget i den af Udvalgets Flertal foreslaaede Skikkelse, og jeg maa i saa Henseende henholde mig til, hvilken Stilling den højtærede Finansminister tager til Forslaget.

Finansministeren (Hørring): Ved første Behandling af dette Lovforslag har jeg allerede udtalt, at jeg havde ikke ringe Betænkelighed ved at gaa med dertil. For en Del var min Betænkelighed grundet

paa Betragtninger, som i det væsentlige falde sammen med den Opfattelse af Forholdet, som det ærede Mindretal har. Ogsaa jeg mener, at det er meget betænkeligt at komme ind paa en Vej som denne, og jeg har haft Tvivl om, hvorvidt der var tilstrækkelig Grund til nu at gøre det, efter at man i en Aarrække havde forsøgt paa at fremme de Formaal, som Loven omhandler, uden at denne Hjælp var bleven modtaget i noget væsentligt Omfang. Imidlertid, da det nu ikke er første Gang, vi skulle ind paa denne Vej, men da Loven af 1887 allerede har fastslaaet, at Staten kan gaa denne Vej, skal jeg lade mine Betæneligheder vige for det Ønske, som er fremkommet her i Tinget om at faa en Gentagelse af de Bevillinger, som Loven af 1887 indeholdt. Det er ganske sikkert, at man her staar over for et Foretagende, der er Samfundet til Nytte — derom kan der ikke være nogen Tvivl — men hvad jeg maa fastholde, er, at ikke enhver samfundsnyttig Sag tillige indeholder en Opgave for Staten. Der kan først og fremmest spørges, om det ikke er en Opgave for Kommunerne, der foreligger, og i saa Henseende skulde jeg være meget tilbøjelig til at tro, at netop de Opgaver, som Forslaget angaar, meget mere ere kommunale end Statsopgaver. Men, som sagt, vi have jo tidligere været inde her paa, og jeg skal være villig til nu at gaa til denne Ordning igen, altsaa til at forsøge paa ny, om man ad denne Vej kan udrette noget godt i større Omfang. Jeg betragter nemlig Forslaget som et Forsøg, og jeg mener for mit Vedkommende, hvis jeg havde nogen Forventning om at staa her paa denne Plads, naar den eventuelle Lov udløber — om 10 Aar, saa vidt jeg husker — at man, dersom denne Lov ikke faar større Virkning end Loven af 1887, bestemt burde modsætte sig, at man paa ny kommer ind paa denne Opgave som en Statsopgave. Naar jeg imidlertid gaar med dertil, er det netop ogsaa blandt andet, fordi det ærede Udvalgs Flertal har stillet Ændringsforslag, hvorefter de i Forslaget oprindelig indsatte Beløb ere blevne betydelig nedsatte, idet de tilsammen ere nedbragte til 4 Millioner, det samme Beløb, som Loven af 1887 stillede til Finansministerens Raadighed, men ganske vist med en noget anden Fordeling, saa at der falder 2 Millioner til Ombygning af usunde Bydele og 2 Mill. til at opføre gode og sunde Arbejderboliger. Jeg kan saaledes tiltræde de af Udvalget herom stillede Ændringsforslag og skal